

Mölnåls stads bestämmelser för arbeten inom allmän plats

Fastställda av Tekniska nämnden 2018-10-15

Textbearbetning, layout och original:
Tekniska förvaltningen, Mölndals stad
Bilder: Tekniska förvaltningen, Mölndals stad

Förord

Dessa bestämmelser riktar sig till alla som arbetar på och i allmän platsmark i Mölndals stad, dvs. kommunen. Detta innebär att den som utför arbete måste ha tillstånd för detta från kommunen. Bestämmelserna gäller även för dem som önskar använda en kommunägd offentlig plats i enlighet med ordningslagen för annat än avsett ändamål.

Bestämmelserna är framtagna av tekniska förvaltningen som väghållare och ansvarig förvaltare av planlagd allmän platsmark i form av till exempel kommunens gator, vägar, parker och torg. Bestämmelserna syftar till att minimera trafikstörningar, skapa trafiksäkra arbetsplatser, värna om de oskyddade trafikanterna samt att säkerställa att återställandet efter utförda arbeten utförs så att kvaliteten på de allmänna platserna, vägarna och gatorna inte försämras.

Dessa bestämmelser är fastställda av Tekniska nämnden 2018-10- och gäller från och med 2019-01-01.

Dessa bestämmelser ersätter ”Bestämmelser för arbeten i gatu- och parkmark i Mölndal (2012-11-01), även benämnda som Mölndals stads schaktbestämmelser.

Göran Werner

Teknisk chef
Mölndals stad

Innehåll

Förord.....	3
1. Inledning.....	7
1.1 Begreppsförklaringar	7
1.1.1 Allmän plats.....	7
1.1.2 Offentlig plats	7
1.1.3 Kommunal mark	8
1.1.4 Trafikytor.....	8
1.1.5 Vägarbete.....	8
1.1.6 Schaktarbete.....	8
1.1.7 Arbetsområde	8
1.1.8 Byggherre	8
1.1.9 Entreprenör.....	8
1.1.10 Ledningsägare.....	8
2 ANSVAR	9
2.1 Markägaransvar	9
2.2 Väg hållaransvar	9
2.5 Byggherreansvar	9
2.6 Ledningsägarens ansvar.....	10
3. PLANERING, ANSÖKNINGAR OCH TILLSTÅND	11
3.1 Ansökan om markavtal.....	11
3.2 Ledningsanvisning och lägesgodkännande.....	11
3.2.1. Gräs och planteringar	11
3.2.2 Trädskyddsplan.....	11
3.3 Ansökan om granskad TA-plan	12
3.3.1 Tillfällig lokal trafikföreskrift vid vägarbete	12
3.4 Ansökan om upplåtelse av offentlig plats	13
3.5 Ansökan om schakttillstånd	13
3.6 Information	13
3.7 Skåp och betäckningar m.m.	14
3.8 Alternativa förläggningsmetoder.....	14
3.9 Nybelagda ytor	14

3.10 Registrering.....	14
3.11 Miljö	14
3.11.1 Miljözon.....	14
3.11.2 Förorenad mark m.m.....	14
3.11.3 Återanvändning av befintligt material	15
4 BYGGHERRENS ANSVAR UNDER UTFÖRANDET.....	15
4.1 Allmänt	15
4.2 Syn	15
4.3 Utsättning av befintliga ledningar	16
4.4 Utmärkning, trafikanordningar, avstängning och skyddsåtgärder.....	16
4.5 Tillgänglighetsanpassning.....	16
4.6 Uppställning av bodar m.m.....	16
4.7 Uppsättning eller nedtagning av vägmärke med tillfällig föreskrift.....	16
4.8 Arbetsmaskiner / arbetsfordon.....	17
4.9 Personlig utrustning.....	17
4.10 Spårområden.....	17
4.11 Utmärkningsansvarig	17
4.12 Renhållning och vinterväghållning	17
4.13 Påföljder	17
5. Tekniska krav	18
5.1 Tryckning av ledning	18
5.2 Schaktning	18
5.2.1 Brunnar, vägtrummor	18
5.2.2 Uppschaktade massor	18
5.2.3 Befintligt stenmaterial, plattor och marksten.....	18
5.2.4. Schakt vid planterings- och gräsyta samt träd	18
5.2.5 Återfyllning.....	19
5.3 Förstärknings- och bärlager	19
5.4 Återställning av ytskikt.....	20
5.4.1 Bitumenbundna lager	20
5.4.2 Beläggningens kvalitet och dimension	21
5.4.3 Gatstensbeläggning, plattor och marksten.....	21
5.4.4 Kantstöd.....	21
5.4.5 Vägmarkering	21
5.4.6 Överbyggnad för gräs- och planteringsyta	21
5.4.7 Överbyggnad för spårväg.....	22

5.4.8 Utrustning	22
5.4.9 Markvärme	22
6. Byggherrens ansvar efter utförandet	22
6.1 Teknisk dokumentation	22
6.2 Slutstädning	22
6.3 Färdiganmälan och slutbesiktning	22
6.4 Resultat och provning	23
6.5 Återställning av schakt	23
6.6 Garantitid	23
7. Kostnader och avgifter	24
7.1 Avgifter	24
7.2 Tillämpning av avgifter, påföljder och ekonomisk reglering	24
Bilagor	21
Bilaga 1. Ansökan av lägesgodkännande	22
Bilaga 2. Förteckning över det trafikintensiva vägnätet i Mölndals stad	23
Bilaga 3. Mölndals stads avgifter och á-priser vid arbeten inom allmän platsmark	24
Bilaga 4. Bedömning av utmärkning vid vägarbete och avgifter	27
Bilaga 5. Sanktionsavgifter och tilläggsavgifter vid arbete inom allmän platsmark	28

---

1. Inledning

Det finns ett flertal lagar, förordningar, kungörelser, författningar och föreskrifter som reglerar arbeten på och i kommunal gatu- och parkmark. Mölndals stad har därutöver utfärdat dessa bestämmelser för arbeten inom allmän plats.

På Mölndals stads hemsida, molndal.se, finns ytterligare lokala föreskrifter och riktlinjer publicerade, däribland:

- lokala ordningsföreskrifter för Mölndals stad
- lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön
- Lokala trafikföreskrifter (inklusive miljözoner) för Mölndals stad
- Föreskrifter för gatuhållning
- Handbok Arbete på väg

Samtliga bestämmelser, föreskrifter och riktlinjer ska efterlevas av alla som tar i anspråk eller låter utföra arbete i och på allmän platsmark, det vill säga på till exempel kommunens gator, vägar, parker och torg.

Generellt gäller att hänvisningar till viss angiven handling ska läsas som hänvisning till handling eller den handling den ersatts av.

Arbeten som utförs i och på kommunens allmänna platsmark innebär ofta även störningar och säkerhetsrisker för den personal som utför arbetet samt för de som färdas på gator och vägar eller vistas i parker och torg.

Framkomligheten är viktig, både för den som färdas på vägen och för intilliggande verksamheter. Störningar innebär tidsförluster och kostnader för samhället och för näringslivet. Miljön för boende, näringsidkare, trafikanter och de som utför gatu- och spårarbeten påverkas negativt. Tillgängligheten ska säkerställas för att göra det möjligt för distributionstrafik, funktionshindrade, boende, besökare med flera att kunna angöra/parkera.

Syftet med dessa bestämmelser är att kunna upprätthålla ett fungerande vägnät i kommunen samt att minimera störningar och risker på övrig allmän plats.

Det är därför mycket viktigt att varje ingrepp planeras noggrant och att dessa samordnas mellan de olika aktörerna.

Ingrepp ska utföras så att livslängden på anläggningen bevaras eller ökas. Vid arbeten på och i allmän plats kan kommunen komma att inspektera arbetsplatsen.

Om ett arbete inte utförs i enlighet med dessa bestämmelser och underordnade riktlinjer, eller om brister inte åtgärdas inom angiven tid efter påpekande, äger Mölndals stad, genom tekniska förvaltningen, rätt att stoppa arbetet. Vid allvarliga brister äger Mölndals stad även rätt att sanktionera arbetet.

1.1 Begreppsförklaringar

1.1.1 Allmän plats

Med allmän plats avses en gata, en väg, en park, ett torg eller ett annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. En allmän plats får inte mer än tillfälligtvis upplåtas för en enskild verksamhet. I detta sammanhang används begreppen allmän plats och allmän platsmark för den mark i Mölndals stads försorg som dessa bestämmelser omfattar.

1.1.2 Offentlig plats

Med offentlig plats avses enligt ordningslagen allmänna vägar, gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats. Därutöver ingår platser på kvartersmark, som enligt kommunens lokala ordningsföreskrifter ska jämföras med offentliga platser, under förutsättning att områdena är tillgängliga för allmänheten. Offentlig plats är därmed ett vidare begrepp och omfattar mer mark till allmänhetens förfogande än vad allmän platsmark enligt detaljplan gör.

I Mölndals stads lokala ordningsföreskrifter definieras vad staden jämföras med offentlig plats. Exempel på detta är: de parkeringsplatser, parker, planteringar, begravningsplatser, lekplatser och kommunala friluftsbad samt utomhusanläggningar för sport och idrott som av staden upplåtits till allmänt begagnande.

1.1.3 Kommunal mark

Med kommunal mark avses all mark som ägs av Mölndals stad. Sådan mark får inte stängas av för allmänheten eller tas i anspråk för annat ändamål utan giltigt tillstånd och erforderlig avstängning.

Kommunstyrelsen företräder staden som ägare av fastigheter och bostadsrätter. Tekniska förvaltningen förvaltar planlagd allmän platsmark, som t.ex. gator, vägar, torg och parker. Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning förvaltar övriga fastigheter såsom stadens bebyggda fastigheter, planlagd kvartersmark och icke planlagd mark (skogsmark).

Fastighetsavdelningen förvaltar även stadens bostadsrätter.

1.1.4 Trafikytor

Med trafikytor avses gator, vägar, gångbanor, gång- och cykelleder samt övriga ytor som är avsedda för fordons- eller gångtrafik.

1.1.5 Vägarbete

Med vägarbete avses ett arbete som normalt är till för vägens och väganordningens byggande, underhåll eller drift. Denna verksamhet kan bedrivas på eller i vägen eller inom vägområdet. Enligt väglagen ingår, förutom vägbyggnation med sidoanordningar (vägmärken, signaler, vattenavledning, gångbanor, broar, etc.) även drift och underhåll. Lednings- och kabelarbeten i anslutning till vägar ingår även under begreppet vägarbete.

1.1.6 Schaktarbete

Med schaktarbete avses ett arbete där en yta eller ett skikt bryts upp för att utföra någon slags urschaktning i de underliggande marklagren, som sedan behöver återställas. Det kan t.ex. vara schaktning som utförs för ledningsarbeten, för iordningställande av ytor som ska beläggas, för grundläggning av fundament och stolpar eller för markberedning som utförs inom ett grönområde.

1.1.7 Arbetsområde

Arbetsområde är det område som under entreprenadtiden står till entreprenörens disposition för arbetets utförande.

Arbetsområdet ska minimeras och utformas så att trafiken kan passera arbetsområdet obehindrat. Tekniska förvaltningen anvisar normalt arbetsområdet på kommunens allmänna platsmark. Arbetsområdet består av:

- den yta där det primära arbetet utförs
- den yta som åtgår för avstängning runt arbetsplatsen
- den yta som åtgår för maskiner och transportmedel i arbete.
- den yta i direkt anslutning till det primära arbetet som går åt för att lägga upp material som ska användas på arbetsplatsen samt verktyg och redskap som ska användas i arbetet
- schaktmassor, massor för återfyllning och andra större upplag med material får normalt ej finnas inom arbetsområdet.

Parkering av privata bilar inom arbetsområdet är ej tillåtet.

Finns behov av större ytor eller ytor utanför arbetsområdet ska tillstånd enligt ordningslagen för användning av offentlig plats sökas från polisen. I sådana fall är tekniska förvaltningen remissinstans avseende kommunens offentliga plats.

1.1.8 Byggherre

Med byggherre avses i dessa bestämmelser den som tar initiativ till och låter utföra ett arbete i eller på kommunens allmänna platsmark, i egen regi eller med hjälp av en entreprenör.

1.1.9 Entreprenör

I dessa bestämmelser används ibland beteckningen entreprenör och avser då den som byggherren anlitar för att utföra arbetet.

1.1.10 Ledningsägare

Med ledningsägare menas i dessa bestämmelser den som äger och/eller är ansvarig för drift och underhåll av ledning eller anläggning som förläggs i allmän platsmark. För att anlägga eller ändra ledningar i mark på allmän plats krävs ett markavtal mellan kommunen och ledningsägaren, vilket reglerar inbördes ansvar och förpliktelser. Ledningsägaren betraktas vid initierade ledningsarbeten som byggherre.

---

2 ANSVAR

2.1 Markägarens ansvar

Med markägare menas den som är ansvarig för och är ägare av angiven mark. I detta fall avses i första hand Mölndals stad som markägare och ansvarig för allmän platsmark och offentlig plats. Tekniska förvaltningen och stadsledningsförvaltningen är förvaltare av allmän platsmark respektive övrig offentlig plats i kommunens ägo.

2.2 Väghållarens ansvar

Med väghållare menas den som har vägrätt på de gator och vägar som anges. På de gator och vägar där det råder kommunalt huvudmannaskap är det tekniska förvaltningen som är väghållare och ansvarar för drift- och underhåll samt för trafikens framkomlighet, säkerhet och miljö. På det statliga vägnätet är det Trafikverket som är väghållare genom vägrätt.

Det finns också många vägar på landsbygden som kompletterar det allmänna vägnätet i form av enskilda vägar. Vägsamfälligheter ansvarar oftast för dessa, men även enskilda markägare kan vara väghållare.

På spårvagnsspår och i omedelbar närhet av spårvagnsspår är det trafikkontoret i Göteborg som är ansvarigt. Vid arbete i dessa områden gäller Göteborgs trafikkontors bestämmelser.

2.5 Byggherreansvar

Här redogörs för byggherrens ansvar sammanfattat. Efterföljande kapitel 3-7, redogör för byggherrens ansvar mer i detalj.

Byggherren ansvarar för att lagar och regler följs, att erforderliga tillstånd erhållits samt att den anlitate entreprenören följer Mölndals stads bestämmelser och anvisningar för arbeten i och på kommunens allmänna platsmark.

Byggherren ansvarar för att tekniska förvaltningen informeras om planerade projekt och att

- planera arbetet, så att övriga ledningsägare inklusive tekniska förvaltningen ges möjlighet till samordning, sinsemellan och med de som planerar eller berörs av gatu-, mark- eller spårarbete

- se till att erforderliga markavtal finns för grävning och ledningsförläggning på kommunens allmänna platsmark
- inför ledningsarbeten i kommunens allmänna platsmark skapa ledningsanvisning via ledningskollen.se och säkerställa att övriga berörda ledningsägare informeras, däribland tekniska förvaltningen
- vid behov utföra geotekniska beräkningar och schaktplaner
- ansöka om lägesgodkännande hos tekniska förvaltningen vid grävning i kommunens allmänna platsmark
- då det är aktuellt, upprätta och skicka in en trädskyddsplan
- vid arbeten som ska utföras på kommunens trafikytor, i förväg upprätta och skicka in en trafikordningsplan (TA-plan) för granskning
- tillse att tillfälliga trafikföreskrifter beslutas för viss vägsträcka under kortare tid på grund av vägarbete. Tekniska förvaltningen fattar beslut enligt trafikförordningen.
- tillse att permanenta lokala trafikföreskrifter ändras/beslutas vid arbete som varar längre än 3 månader. Tekniska förvaltningen fattar beslut enligt trafikförordningen.
- vid behov ansöka om tillstånd för upplåtelse av offentlig plats hos polisen, för plats utöver av kommunen anvisat arbetsområde eller för annat nyttjande av offentlig plats
- ansöka om schakttillstånd i god tid innan påbörjat grävningsarbete
- utföra syn av det aktuella området och dokumentera innan arbetets start
- dokumentera utförda kontroller och förändringar på de gator, vägar, parker och torg där boende och/eller näringsidkare påverkas av störningar
- välja arbetsmetod och tidpunkt för utförande så att tillgänglighet till fastighet säkerställs
- upprätta en arbetsmiljö- och trafikmiljöplan enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling
- tillvarata gatsten som påträffas och då följa tekniska förvaltningens instruktion om begagnad gatsten
- ansvara för arbetsområdet och schakten/rna tills det att gatu- och parkområdet är återställt
- överta fastighetsägaransvar, i enlighet med information på molndal.se, för arbetsområdet, och eventuellt övrig nyttjande av allmän plats under arbetets utförande.

- ansvara för att träd och växter som berörs av arbetet inte tar skada
- ansvara för all skada, förlust och intrång, som kan uppkomma till följd av arbetet gentemot tekniska förvaltningen, anläggningsägare samt tredje man
- källsortera restprodukter samt se till att mark och vatten inte förorenas av bensin, olja eller likvärdigt
- ansvara för att omhänderta förorenade massor, tjärasfalt och dylikt enligt tekniska förvaltningens och miljöförvaltningens anvisningar
- ansvara för att gata/väg som smutsats ner på grund av arbetet sopas ren varje dag
- bevaka och åtgärda eventuella sättningar orsakade av utförandet
- avveckla arbetsplatsen och lämna platsen i städad och återställt skick
- lämna teknisk dokumentation till tekniska förvaltningen. Inmätning av utförda eller återställda delar av gatuarbetet ska redovisas digitalt på relationsritningar senast vid slutbesiktning.
- i teknisk dokumentation ingår även redovisning av föreskriven provning och eventuella garantibevis (gäller levererad/monterad utrustning)
- meddela tekniska förvaltningen datum och klockslag för uppsättning och nertagning av respektive vägmärke som kräver tillfällig föreskrift
- dokumentera skyltsättningstidpunkt i dagbok
- kontrollera att privata bilar inte parkeras inom arbetsområdet
- ansvara för att schakt och återställning utförs enligt dessa bestämmelser för aktuellt arbete
- ansvara för att återställning av spåröverbyggnad beställs av Göteborgs trafikkontors funktionsentreprenör för spåranläggning
- ansvara för att funktionskontroll av dagvattenbrunnar och andra brunnar inklusive ledning utförs innan avetablering

Det åligger också byggherren att informera boende, väghållare, ledningsägare och näringsidkare så tidigt som möjligt om planerade projekt.

När entreprenaden innefattar schaktning, ny- eller omläggning av ledningar, t.ex. fjärrvärme, VA, el, tele, fiber, ansvarar byggherren för att informera övriga ledningsägare under planeringen av arbetet om de eventuella störningar arbetet medför, samt för att möjliggöra samförläggning.

Informationen initieras genom att upprätta ledningsanvisning via ledningskollen.

För skador som uppkommer inom arbetsområdet ska byggherren hålla Mölndals stad skadeslös. Byggherren ansvarar fullt ut även för det fall ansökningar och åtgärder vidtas av anlitad entreprenör.

2.6 Ledningsägarens ansvar

Det är ledningsägaren i egenskap av byggherre som ikläder sig det huvudsakliga ansvaret när ett schaktarbete utförs inom allmän plats. Byggherren ställs således till svars om av denne anlitad entreprenör inte följer fastställda regler och anvisningar och/eller orsakar fel och brister i arbetet. Ledningsägarens ansvar likställs således med byggherrens ansvar i dessa bestämmelser.

Alla ledningsägare är skyldiga att upplysa om det geografiska läget på sin infrastruktur för att undvika skador i samband med schaktarbeten. Upplysning kan ske genom utsättning av sina ledningar på aktuellt område, alternativt utmärkning av läget på digitalt geografiskt underlag. Byggherren ansvarar för att ha undersökt det geografiska läget på ledningar innan dess arbete påbörjas, dvs. byggherren har undersökningsplikt innan arbetet påbörjas för att förhindra eventuella skador.

Tekniska förvaltningen initierar till samordningsmöten minst en (1) gång per år för de större ledningsägarna i kommunen. Syftet är att informera varandra om kommande projekt samt undersöka möjligheter att samordna arbeten.

Före start av arbetet ska byggherren informera tekniska förvaltningen samt ansvarig för kollektivtrafiken i god tid, dock senast fem arbetsdagar innan planerad start, i de fall de berörs.

Vid total avstängning av hel gata/sektion tar tekniska förvaltningen kontakt med ambulans och räddningstjänst m.m. för samråd gällande tillgänglighet för kommunal och allmän service m.m.

---

3. PLANERING, ANSÖKNINGAR OCH TILLSTÅND

3.1 Ansökan om markavtal

För att anlägga och underhålla ledningar (fjärrvärme, VA, el och tele m.m.) i kommunens allmänna platsmark krävs ett markavtal mellan Mölndals stad och byggherren. Markavtalet reglerar ledningsägarens rättigheter och skyldigheter med avseende på bibehållande, förvaltning och nyanläggning av ledningar, inklusive drift- och underhållsfrågor, återställningar samt ersättning för framtida underhåll.

Avtalet söks av byggherren hos tekniska förvaltningen via Mölndals stads hemsida.

Byggherre som saknar markavtal för ledningsarbeten i kommunens allmänna platsmark måste, innan övriga steg i processen kan påbörjas, teckna sådant med tekniska förvaltningen. Arbete utan markavtal stoppas och kommunen kan debitera byggherren avgift enligt gällande avgifter.

3.2 Ledningsanvisning och lägesgodkännande

Om en ledning eller motsvarande ska läggas i kommunens allmänna platsmark måste byggherren ansöka om ett så kallat lägesgodkännande. Ändring av läge och/ eller dimension på ledning kräver också ett lägesgodkännande.

Mölndals stad har inget samlingskartverk över befintliga ledningar och kablar för samtliga ledningsägare. Byggherren förväntas därmed innan utförande av arbetet ta kontakt med övriga ledningsägare som har infrastruktur i aktuellt område för att säkerställa att det inte föreligger några hinder eller risk för skador för planerad förläggning. Detta görs genom att skapa en ledningsanvisning via ledningskollen.se. Därefter ansöker byggherren om ett lägesgodkännande hos tekniska förvaltningen, via hemsidan molndal.se.

Ansökan om lägesgodkännande ska innehålla följande uppgifter:

- ritning med föreslagen ledning i plan
- angiven schaktbredd och djup
- typ av ledning
- föreslaget arbetsområde
- beskrivning av arbetsutförande avseende schaktning och återställning samt arbetsmetod
- tidplan
- vilket bolag/verk eller förvaltning som avser att lägga ledning
- ansvarig kontaktperson, e-postadress och telefonnummer hos byggherren
- projektör och kontaktpuppgifter till densamme

Vid planering av nya ledningslägen ska påverkan på träd och annan växtlighet beaktas och nya ledningslägen inom skyddszonen för skyddsvärda träd undvikas.

Ansökan om lägesgodkännande ska inkomma senast 4 veckor innan arbetet påbörjas. Varje ärende utgörs av max 3 gator, eller en sammanhängande schakt av max 500 m samt max antal schakter ej överstigande 10 st. Avgift för utfärdande av lägesgodkännande tas ut enligt Mölndals stads gällande avgifter och å-priser vid arbeten inom allmän platsmark.

Byggherren ska välja ledningsläge för att minimera trafik- och miljöstörning, underlätta underhållsarbete samt beakta intilliggande ledningar och omgivning. Ledningsschakt kommer att mätas och ersättning att krävas enligt dessa bestämmelser samt Mölndals stads gällande avgifter och å-priser vid arbeten inom allmän platsmark.

3.2.1. Gräs och planteringar

Anpassad maskinstorlek eller handschakt ska användas för att göra så liten skada som möjligt på gräs och planteringar eller andra mjuka ytor. Innan arbetet påbörjas ska överenskommelse om arbetsområdets omfattning och områdets befintliga tillstånd göras med tekniska förvaltningen.

3.2.2 Trädskyddsplan

Vid arbeten som kommer i närheten av träd ska en trädskyddsplan upprättas av byggherren. Trädskyddsplanen ska innehålla en beskrivning av växtlighet som ska skyddas, till exempel alléer med biotopskydd, skyddsvärda träd enligt länsstyrelsen och övriga träd samt beskrivning av skyddsåtgärder och schaktmetoder.

Trädskyddsplanen ska skickas in tillsammans med ansökan om lägesgodkännande och godkännas av tekniska förvaltningen.

Avverkning av träd och buskage får ej ske utan tillstånd. Träd och buskage som måste avverkas ska värderas av personal från tekniska förvaltningen och överens-kommelse om ersättningskrav ska fastställas i samband med att eventuellt schakttillstånd ges.

Vid beslut om ersättningsplantering av träd och/eller buskar bekostas anläggningsarbetet inklusive material och skötsel av byggherren.

Om eventuell skada sker på träd, gräsplanteringsytor eller annan vegetation kommer skadan värderas av tekniska förvaltningen och debiteras byggherren i enlighet med kommunens gällande avgifter. Detta gäller även vid arbeten kring av staden beslutade skyddsvärda träd.

3.3 Ansökan om granskad TA-plan

Vid arbeten som utförs på kommunens trafikytor och som berör något trafikantslag, fordon, såväl som gång- och cykeltrafikanter, ska en trafikantordningsplan, så kallad TA-plan, upprättas av byggherren, dess entreprenör eller den byggherren anlitar för detta och som normalt blir utmärkningsansvarig. TA-plan ska upprättas vid t.ex. schaktarbeten, uppställning av byggställningar eller kranar, öppning av en brunnar etc.

TA-planen ska följa kommunens handbok Arbete på väg och den ska redovisa hur trafiken ska ledas förbi arbetsplatsen så att såväl personal som trafikanter skyddas mot olyckor samt för att minimera störningar i trafikflödet. Funktionsnedsattas och synskadades behov ska särskilt beaktas.

Kommunen bedömer också om ytterligare insatser och säkerhetsåtgärder krävs för att arbetena ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Vid utformning av TA-plan ska även de ytor som arbetsmaskiner och transportfordon kräver beaktas.

TA-planen skickas in för granskning senast 3 veckor innan påbörjat arbete, enligt anvisningar på Mölndals stads hemsida, molndal.se. TA-planen granskas av tekniska förvaltningen och meddelas byggherren eller den som byggherren anlitar, innan schakttillstånd kan erhållas. Avgift för granskning av TA-planen tas ut enligt Mölndals stads gällande avgifter och å-priser vid arbeten inom allmän platsmark.

Vid akuta driftstörningar ska en TA-plan vara inskickad senast första arbetsdagen efter påbörjat arbete. Om TA-plan lämnas in så sent att ärendet inte hinner behandlas innan arbetet planeras att påbörjas, eller om trafikinformation inte kan göras i god tid, riskerar byggherren att inte erhålla schakttillstånd i tid och att arbetet därmed senareläggs.

En kopia av granskad TA-plan ska alltid finnas på arbetsplatsen eller i arbetsfordonet. Kontroll av TA-planens efterlevnad kan komma att ske, och avvikelser debiteras enligt kommunens gällande avgifter.

Om det finns behov av att tillfälligt flytta en busshållplats, eller att busslinjens sträckning måste ändras, ska Västtrafik kontaktas i god tid innan arbetet påbörjas, dock senast fem arbetsdagar före planerad start. Eventuella kostnader från Västtrafik debiteras byggherren.

Om byggherren vill sätta upp informations-skyltar om pågående arbete bör dessa placeras inom arbetsområdet och sättas upp minst en vecka innan arbete påbörjas och får endast vara tillfälliga, annars kan bygglov krävas. För skyltning på övrig offentlig plats tas en avgift ut enligt Mölndals stads gällande avgifter för upplåtelse av offentlig plats, enligt separat avgiftsbilaga.

Mölndals stad tillåter inte arbeten på trafikintensiva gator under vardagar mellan klockan 07:00-09:00 och 15:30-17.30. Vilka de trafikintensiva gatorna är framgår av bilaga 2 i dessa bestämmelser.

3.3.1 Tillfällig lokal trafikföreskrift vid vägarbete

Befintliga trafikantordningar i form av trafiksignaler, vägmärken, vägmarkeringar, orienterings- eller hänvisningstavlor, parkeringsautomater etc. får inte skymmas.

Om ändringar är oundvikliga ska de ändrade förutsättningarna visas i byggherrens TA-plan som innehåller en ansökan om tillfällig ändring.

Tekniska förvaltningen avgör och utfärdar tillfälliga lokala trafikföreskrifter vid behov, samt delger då det till berörda myndigheter. Alla ändringar/tillägg av trafikanordningar bekostas av byggherren.

3.4 Ansökan om upplåtelse av offentlig plats

Den som låter utföra ett arbete, en aktivitet eller ett evenemang där offentlig plats kommer att tas i anspråk för annat än avsett ändamål ska, i enlighet med ordningslagen kapitel 3, söka tillstånd hos polismyndigheten för detta.

Möjlighet att disponera kommunal mark som är offentlig plats, utöver och utanför av tekniska förvaltningen anvisat arbetsområde, faller också under ordningslagen och kräver tillstånd.

Ansökningsblankett hämtas på polisens webbplats och skickas till polismyndigheten, som i sin tur inhämtar kommunens yttrande, vilket tekniska förvaltningen svarar för. Tekniska förvaltningen kommer i enlighet med tillståndet att debitera avgift för upplåtelsen av offentlig plats enligt Mölndals stads gällande avgifter.

Tillståndet kan vara förenat med villkor om t.ex. tillfälliga TA-planer eller annat, beroende på vilken verksamhet som ska bedrivas.

3.5 Ansökan om schakttillstånd

När projekteringen och planeringen av ett arbete är klart samt att lägesgodkännande har getts och eventuell TA-plan har granskats, ska byggherren, eller den entreprenör som byggherren anlitar, ansöka om schakttillstånd för schaktnings- och ledningsarbeten på och i allmän platsmark. Det vill säga att en förutsättning för att få schakttillstånd är att ledningens läge är bestämt och godkänt, att eventuell TA-plan granskats samt att markavtal finns upprättat.

Ansökan om schakttillstånd görs via kommunens hemsida, molndal.se enligt anvisningar, senast 2 veckor före planerad start av arbetet.

Vid akuta driftstörningar ska byggherren eller dess entreprenör ansöka om schakttillstånd senast första arbetsdagen efter påbörjat arbete.

Som villkor för tillstånd gäller att byggherren förbinder sig och dess entreprenör att följa dessa bestämmelser samt underordnade regler och anvisningar för schakt- och ledningsarbeten på och i allmän plats inom Mölndals stad. Det är byggherrens ansvar att följa upp att alla delar i schakttillståndet efterlevs.

Om faktureringsadressen skiljer sig från företaget som gjort ansökan ska fullmakt bifogas. En kopia av beviljat schakttillstånd samt granskad TA-plan ska alltid finnas på arbetsplatsen eller i arbetsfordonet.

Kostnad för ansökan om schakttillstånd tas ut enligt gällande taxa och avgift tas ut på grund av avtalsbrott för det fall schaktarbete bedrivs utan godkänt schakttillstånd.

Om byggherren eller dess entreprenör ligger i dröjsmål för betalning av tidigare fakturor som ställts från Mölndals stad, eller har kvarvarande besiktningsanmärkningar från tidigare arbeten har tekniska förvaltningen rätt att avslå ansökan om schakttillstånd. Varje ärende för schakttillstånd utgörs av max 3 gator, eller en sammanhängande schakt av max 500 m samt max antal schakter ej överstigande 10 st.

3.6 Information

Byggherre som ska utföra arbete på allmän plats är ansvarig för informationen om sitt projekt. En informationsplan ska upprättas i ett tidigt skede vid större ny- eller ombyggnader. Planen ska ange motiv, förväntade effekter samt hur och när information lämnas till berörda. Byggherren svarar för information till fastighetsägare och näringsidkare med flera och att den sker innan arbetet påbörjas.

Tekniska förvaltningen ansvarar för den samlade informationen till myndigheter och allmänhet i samband med större vägarbeten och liknande.

Om det erfordras svarar tekniska förvaltningen för att trafikmeddelande distribueras till polis, räddningstjänst, andra myndigheter och media. Byggherren ansvarar för att informera kollektivtrafikföretag. Detta gäller särskilt vid:

- byggstart och/eller trafiköppnande av större anläggningar
- ingrepp i det trafikintensiva vägnätet som medför kapacitetsproblem (köbildning) eller att trafiken hänvisas till andra vägar
- förändringar av trafikanläggningar som påverkar trafikantens körsätt eller vägval

Vid akuta arbeten informerar byggherren kollektivtrafikens trafiksamordning.

3.7 Skåp och betäckningar m.m.

Kabelskåp eller dylikt får ej placeras på allmän plats utan samråd med och godkännande från tekniska förvaltningen. Betäckningar i alla asfalterade ytor ska vara teleskopiska, ha högsta körbarhetsklass och vara av gjutjärn om inte annat överenskommit med tekniska förvaltningen.

3.8 Alternativa förläggningsmetoder

Förläggning av kabel eller ledning i allmän-platsmark genom exempelvis spårfräsning, kedjegrävning, kabelläggning genom sågning, kabelplöjning, styrd borring, microtrenching etc, betraktas som alternativa förläggningsmetoder. Vid användning av alternativa förläggningsmetoder krävs separat överenskommelse med väghållaren, i detta fall tekniska förvaltningen, gällande återställning, framtida underhåll, garantitider m.m.

3.9 Nybelagda ytor

Schaktning i ny asfaltsbeläggning (högst 3 år gammal) får ske endast i nödfall och i överenskommelse med tekniska förvaltningen. Återställning ska i sådana fall utföras så att hela bredden av körfältet, körbanan, gångbanan eller cykelbanan beläggs.

3.10 Registrering

Samtliga arbeten/schakter registreras i en databas som möjliggör att tekniska förvaltningen i efterhand kan kontrollera vem som utfört arbetet/schakten och när.

3.11 Miljö

Miljöpåverkan på grund av arbeten på allmän plats ska redovisas till tekniska förvaltningen.

Tekniska förvaltningen äger rätt att utföra miljörevision hos byggherren, dennes entreprenör och leverantör.

3.11.1 Miljözon

För att få utföra arbete på och i allmän plats krävs att byggherren eller den entreprenör den anlitar uppfyller gällande krav enligt Mölndals stads trafikföreskrifter, bland annat om miljözon. För närmare information om trafikföreskrifter och miljözonbestämmelser, se Mölndals stads hemsida, www.molndal.se.

3.11.2 Förorenad mark m.m.

Naturvårdsverkets regler anger vad som avses med förorenad mark. Syn- och luktintryck och i osäkra fall fältmätning ger indikation om marken är förorenad. Det är byggherrens ansvar att ta reda på om det finns förorenad mark där denne ska schakta.

Vid påträffande av tjärasfalt ska arbetet omedelbart stoppas och tekniska förvaltningen informeras samt Mölndals stads miljöförvaltning kontaktas för bedömning om återanvändning eller deponering av materialet. I normalfallet innebär det att byggherren ansvarar för att tjärasfaltan transporteras till avsedd deponi på dennes bekostnad.

Vid förekomst av förorenade schaktmassor ska de separeras från rena schaktmassor. Hantering av förorenade massor ska ske enligt miljöförvaltningens krav och bekostas av byggherren.

Spill- och dagvatten med lera, betong eller kemikalier får inte avledas till dagvattensystemet, och det ska separeras från miljöfarligt avfall. Miljöfarligt avfall ska transporteras till avsedd deponi.

3.11.3 Återanvändning av befintligt material

Tekniska förvaltningen ser med fördel att befintligt material i form av asfalt, betong, grus och krossmaterial med mera bearbetas och återanvänds på arbetsplatsen, i den mån det är möjligt och om materialet är i gott skick. Byggherren ska till tekniska förvaltningen redovisa vad materialet ska användas till och hur det kommer att bearbetas och provas för att uppfylla de kvalitetskrav som motsvarar det föreskrivna materialet.

4 BYGGHERRENS ANSVAR UNDER UTFÖRANDET

4.1 Allmänt

Arbete på och i allmän platsmark ska planeras och utföras så att trafikytans/grönytans konstruktion, bärighet, slitstyrka och funktion består eller förbättras. Arbeten intill ledningar och kablar ska utföras i enlighet med respektive ledningsägares föreskrifter.

Byggherren ska tidigt i planeringsskedet dokumentera och ta hänsyn till träd och växtlighet och extra varsamhet ska användas vid arbeten i närheten av träd som av staden anses vara skyddsvärda träd eller som befinner sig i biotopskyddade områden.

Byggherren ansvarar för att lagar och föreskrifter följs, att erforderliga tillstånd erhållits samt att den anlåtade entreprenören följer Mölndals stads gällande bestämmelser och anvisningar.

Byggherren ansvarar för att följa andra ledningsägares krav på avstånd till befintliga anläggningar vid placering av ny anläggning samt för att vara behjälplig gällande upprätthållande av kommunal och allmän service m.m. Byggherren ansvarar inte för att utföra återställningen av ytskiktet, om inget annat har överenskommits med tekniska förvaltningen. Återställning av ytskiktet utförs således av tekniska förvaltningen på byggherrens bekostnad i normalfallet.

För arbeten med slutdatum mellan april och oktober är byggherren ansvarig för schakten eller motsvarande och all eventuell skada på tredje part från entreprenadens start fram tills schakten är återställd med ytskikt, dock max 30 dagar efter godkänd slut- eller efterbesiktning. Om det avtalats att byggherren ska utföra återställning inklusive ytskikt och återställningen försenats gäller att byggherren har ansvar även efter dessa 30 dagar, och fram tills att ytskiktet är påfört.

För arbeten med slutdatum mellan november och mars månad har byggherren ansvar för schakten, under hela den perioden plus 30 dagar för påförande av ytskikt, om inget annat avtalats.

Om okända ledningar påträffas under arbetet ska tekniska förvaltningen och berörd ledningsägare informeras.

4.2 Syn

Digital fotodokumentation ska utföras av byggherren före och efter varje schakt eller annan typ av arbete samt tillföras schaktärendet. I samband med beviljandet av schakttillstånd ska byggherren kalla till en syn som normalt genomförs tillsammans med tekniska förvaltningen, om inte annat överenskommits. Om tekniska förvaltningen meddelar att det inte behövs en gemensam syn ska byggherren ändå dokumentera synliga skador före arbetets start, med digitala och datummarkerade foton. Byggherren riskerar annars att stå ansvarig för skador som inte dokumenterats. I synen ingår att gå igenom följande:

- arbetsområdets gränser/omfattning
- gatan och anläggningens standard
- murar, kantsten eller andra anläggningar inom arbetsområdet och dess närhet
- skyltar inom arbetsområdet eller dess närhet
- växtlighet och mark som berörs av arbetet, även upplag, transporter och gångtrafik
- värdet av träd och buskar som måste tas bort
- synliga skador med foton
- erforderliga skyddsåtgärder
- gatstensbeläggning som inte ska återsättas, mängd och dess hantering
- omfattning av återställning

4.3 Utsättning av befintliga ledningar

Utsättning, alternativt tillhandahållande av underlag till utsättning, av befintliga ledningar erhålls av respektive ledningsägare. Det är byggherrens ansvar att fastställa ledningens/arnas exakta läge innan grävning kan påbörjas. Utsättning ska göras med färg som kan avläsas på ett enkelt sätt.

Mölnads stad, tekniska förvaltningen är ledningsägare för VA-ledningar, gatubelysning, trafiksignalljus och förekommande markvärme. Mölnadal Energi som ägs av Mölnads stad, är ledningsägare inom kommunen för el, fjärrvärme och fjärrkyla. Övriga ledningsägare framgår av ledningskollen.se.

4.4 Utmärkning, trafikanordningar, avstängning och skyddsåtgärder

Utmärkning, avstängning och skyddsåtgärder ska utföras enligt den granskade TA-planen.

Vid fast arbetsplats ska det finnas avstängningsanordningar mellan trafikanten och arbetsplatsen. Vägmarke A20 "Vägarbete" ska finnas uppsatt. Ytterligare information om utmärkning finns i handboken "Arbete på väg".

Vägmärken och avstängningsanordningar ska hållas rena, sitta rakt och i rät vinkel i förhållande till vägen och följa den granskade TA-planen.

Reflexmaterialet på vägmärken och avstängningsanordningar ska vara högre reflekterande. Är de i dåligt skick ska de bytas ut omedelbart. Vägmärken som inte gäller ska täckas över eller tas ner. För övrigt gäller att vägmärken och avstängningsanordningar ska vara utformade och användas i enlighet med gällande Vägmärkesförordning.

Den som är utmärkningsansvarig enligt granskad TA-plan ansvarar för löpande kontroll av trafikanordningar.

Byggherren säkerställer att utmärkningsansvarig ansvarar för att löpande kontrollera att följande uppfylls:

- Granskad TA-plan ska alltid finnas på arbetsplatsen.
- Alla trafikanordningar ska alltid vara placerade enligt godkänd TA-plan. Trafikanordningar ska hållas funktionsdugliga och vid behov rengöras.
- Tillsyn ska ha den omfattning som kan anses befogad för att uppnå ovanstående krav. Tillsynen ska dokumenteras.
- Vid behov ska trafikanordningar kompletteras. Detta får göras efter samråd med tekniska förvaltningen. Komplettering får göras omedelbart om akut behov uppstår, men ska då anmälas till tekniska förvaltningen i efterhand utan dröjsmål.

Utmärkningsansvarig eller dennes ersättare ska alltid kunna nås på telefon.

Efter att schakt är återfylld ska den varningsmarkeras tills den är återställd med ytskikt. I övrigt gäller Mölnads stads "Handbok för arbete på väg" som finns på Mölnads stads hemsida.

4.5 Tillgänglighetsanpassning

Byggherren ska i samråd med tekniska förvaltningen bestämma hur tillgänglighetsanpassningen ska utföras i varje enskilt fall. Grundprincipen är att kanter upp till gångbanor ska anpassas för personer med funktionsnedsättningar. Vid all återställning ska tillgängligheten tillgodoses.

4.6 Uppställning av bodar m.m.

Uppställning av bodar, maskiner och redskap samt uppläggning av arbetsmaterial m.m. ska ske med hänsyn till boende- och näringsidkares behov av passage och tillgänglighet med minst 1,5 meters gångbredd.

Bodar ska hållas rena och fria från klotter. Tillstånd krävs om uppställningen sker på offentlig plats och utanför eventuellt angivet arbetsområde.

4.7 Uppsättning eller nedtagning av vägmärke med tillfällig föreskrift

Tekniska förvaltningen ska meddelas senast tre arbetsdagar innan uppsättning/nedtagning av vägmärke som kräver tillfällig föreskrift.

4.8 Arbetsmaskiner / arbetsfordon

Kompressor får ha en ljudnivå på högst 75 dBA mätt enligt ISO 2151 eller 102 dBA mätt enligt EEG 84/533.

El-drivna arbetsmaskiner ska om möjligt användas. Inga bandburna maskiner får köra på asfalterade ytor med undantag för maskiner som har gummi-larver. Arbeten som utförs med arbetsmaskiner eller fordon som inte är godkända kommer vid upptäckt stoppas med omedelbar verkan.

4.9 Personlig utrustning

Personer som har arbetsuppgifter på eller vid gata/väg samt i eller i farlig närhet av spår ska bära skyddskläder med god synbarhet enligt standard SS-EN ISO 20471:2013 klass 3. Märkning ska finnas på skyddskläderna enligt standard.

4.10 Spårområden

För arbeten i eller i omedelbar närhet av spårområde gäller Göteborgs trafikkontors ”Bestämmelser för arbeten inom gatu- och spårområden i Göteborg”.

4.11 Utmärkningsansvarig

På varje arbetsplats ska det finnas en av byggherren utsedd person, utmärkningsansvarig, som ansvarar för vägarbets-utmärkning. Personen ska ha dokumenterad utbildning eller erfarenhet och kompetens som anses likvärdig samt ansvara för att både tillfälliga och permanenta trafikordningar utförs på ett riktigt sätt och hålls i gott skick. Dessutom ska personen se till att utmärkning har avsedd funktion även utanför ordinarie arbetstid, mörker och dimma samt vid behov förstärka eller rätta till brister i utmärkning. Vid avvikelser från TA-plan har byggherren det yttersta ansvaret.

4.12 Renhållning och vinterväghållning

Arbetsområdet med en zon om en (1) m utanför ska hållas rent och nedsmutsning ska förhindras samt vinterväghållas dagligen, vilket utförs och bekostas av byggherren eller den som byggherren anlitar.

Extra åtgärder såsom kompletterande renhållning och vinterväghållning där kommunens driftentreprenörers ordinarie maskiner inte kommer åt på grund av arbetsrådets utformning, ingår också i detta åtagande.

4.13 Påföljder

Felaktigheter eller avvikelser från handbok Arbeta på väg, TA-plan, gällande föreskrifter och dessa bestämmelser samt lagar och förordningar betraktas som avtalsbrott. Det gäller även avsaknad av erforderliga tillstånd enligt dessa bestämmelser. Tekniska förvaltningen kan då ta ut avgifter i enlighet med Mölndals stads gällande avgifter och å-priser för arbeten inom allmän platsmark samt tillhörande sanktionsavgifter och tilläggsavgifter, se bilaga 3-5.

Om TA-plan inte följs eller annan brist i utmärkningen upptäcks kan ansvarig byggherre, eller dess utmärkningsansvarige åläggas att betala en avgift. Ansvarig från staden ska då besöka arbetsplatsen och dokumentera alla brister, både skriftligt och genom fotografering. Brister bedöms på en skala från 1 till 3 där:

- 1 är godkänt,
- 2 är mindre allvarlig brist,
- 3 är en allvarlig brist

Avgifter för brister tas ut enligt Mölndals stads gällande avgifter för bedömning av utmärkning vid vägarbete, bilaga 4. För avsaknad av t.ex. TA-plan eller schakttillstånd eller andra och upprepade brister har tekniska förvaltningen rätt att ta ut sanktionsavgift eller tilläggsavgifter enligt bilaga 5.

Tekniska förvaltningen kan komma att utföra kontroll och provtagning som stickprov. Sådan kontroll innebär inte inskränkning i utförarens ansvar.

Vid brister som anses vara en fara för gatuanläggningens- och/eller trafikanters säkerhet kan tekniska förvaltningen stoppa arbetet och kräva att erforderliga kompletteringar utförs. Vid eventuella skador på tredje part är byggherren ansvarig.

---

5. Tekniska krav

5.1 Tryckning av ledning

Grundregeln är att tryckning ska tillämpas vid ledningsarbeten i körbanor som är markerade i registret för det trafikintensiva vägnätet, se bilaga 2. Tryckning ska också tillämpas på gator med beläggning som är tre (3) år eller nyare, om inte annat avtalats. Tryckning kan också ske i andra fall och meddelas då i samband med att lägesgodkännande ges. Tryckning ska alltid tillämpas när kraven för schaktning vid trädets rotzon inte går att uppfylla.

5.2 Schaktning

Schakt ska utföras med betryggande säkerhet mot ras och skred i enlighet med AMA anläggning 17. Vid schaktarbeten ska effekter från vibrationer beaktas så att kringliggande fastigheter inte blir skadade.

Byggherren ansvarar för att geoteknisk beräkning utförs vid behov. Vid schaktarbeten som innebär att dag- eller grundvatten kommer att hanteras ska tekniska förvaltningen kontaktas innan arbetet påbörjas.

Vid schakter djupare än 0,5 m från markytan ska schakten förses med plåtar då arbete inte förekommer och om arbetsområdet inte är inhägnat. Ej återställda schakter ska bevakas av byggherren dagligen.

5.2.1 Brunnar, vägtrummor

Funktionskontroll av brunnar, t.ex. dagvattenbrunnar, inklusive ledning ska utföras före arbetets påbörjan. Eventuella fel rapporteras till tekniska förvaltningen. Efter schaktarbetena är utförda ska en ny funktionskontroll utföras av byggherren.

Eventuell tömning av brunnar sker efter samråd med tekniska förvaltningen efter att schaktåterställningen är slutförd och bekostas av byggherren.

Nya ledningar får inte förläggas närmare än (<) 50 cm från befintliga betäckningars kant utan samråd med tekniska förvaltningen.

Vid förläggning av nya ledningar närmare än (<) 50 cm från betäckningars kant utan godkännande från tekniska förvaltningen står nya ledningsägaren för risken att ledningen skadas vid framtida arbeten och dess kostnad, samt för tillkommande kostnader för väghållare och tredje part.

5.2.2 Uppschaktade massor

Uppschaktade massor bör som regel köras bort eller läggas på "lösflak" om utrymme finns. Påträffas misstänkt förorening vid schaktning ska schaktningen avbrytas och tekniska förvaltningen kontaktas omgående.

5.2.3 Befintligt stenmaterial, plattor och marksten

Befintligt stenmaterial exempelvis råkantsten, gatsten m.m. samt plattor och marksten är väghållarens egendom om inget annat har avtalats. Uppschaktat stenmaterial körs till av tekniska förvaltningen anvisad plats i väntan på återställning. Transporten bekostas av byggherren.

Om tidigare okänd gatsten påträffas under asfaltsytan ska väghållaren, dvs. tekniska förvaltningen, kontaktas. Om befintligt stenmaterial, plattor eller marksten går förlorat ska materialet ersättas till tekniska förvaltningen.

5.2.4. Schakt vid planterings- och gräsyta samt träd

Vid arbete på mjuka ytor ska anpassad maskinstorlek, alternativt handgrävning användas.

Maskinval ska ske i samråd med tekniska förvaltningen. Vid träd, där markytan eventuellt kommer att belastas med upplag eller trafik ska lämpliga åtgärder vidtas för att undvika skador på marken.

Intilliggande träd och buskage ska skyddas med staket under byggnadstiden. Markytan får inte belastas med körning, upplag, bodar, parkerade fordon eller kemikaliehantering.

Avverkning av träd eller buskage får ej ske utan tekniska förvaltningens tillstånd. Träd och buskage som måste avverkas efter samråd, ska värderas av tekniska förvaltningen och överenskommelse om ersättningskrav ska fastställas i samband med att schakttillstånd ges.

Vid beslut om ersättningsplantering av träd och/eller buskar bekostas anläggningsarbetet inklusive material och efterföljande etableringsskötsel av byggherren, men utförs i regel av tekniska förvaltningen.

Om eventuell skada sker på träd eller annan vegetation kommer skadan värderas av tekniska förvaltningen och debiteras byggherren. Vid arbeten kring av staden beslutade skyddsvärda träd ska en avgift för skada på träd sättas innan arbetets början.

Erforderlig beskärning av träd och buskage ska utföras på ett fackmannamässigt sätt. Maskinschaktning får ej ske innanför trädskyddsområdet. Skonsamma metoder som t.ex. handgrävning, vakuumschakt, tunnling /tryckning ska användas. Trädskyddsområde sträcker sig 2 m utanför trädens droppkant. Området ska avgränsas med stabil avstängning som t.ex. byggstaket eller betongsuggor under hela byggtiden. Kan inte dessa krav tillgodoses vid ledningsdragning ska tryckning av ledningen under rotsystemet utföras.

Alla rötter som har en diameter på mindre än (<) 50 mm som berörs av schakten ska klippas eller sågas. Vid kapning och beskärning av rötter ska snitten ligga rakt och jämt.

Avslitna och/eller skadade rötter får ej förekomma. Grövre rötter med en diameter större än (>) 50 mm får inte kapas. Handschaktning ska utföras i anslutning till rotsystem.

Rötter får ej utsättas för torka eller kyla (frosttorka). Vid friläggning av rötter ska rötterna täckas/ skuggas med säckväv eller likvärdigt material. Täckningsmaterialet ska hållas fuktigt.

5.2.5 Återfyllning

Återfyllning av schakt samt packning utförs av byggherren. Schakter ska återfyllas och packas upp till överkant på kringliggande ytskikt inklusive förstärknings- och bärlager. Alla schaktnings- och återställningsarbeten inklusive kringfyllning samt väg- och gatüverbyggnader ska utföras enligt gällande föreskrifter i AMA Anläggning 17.

Vid återfyllning kring ventiler, rännstensbrunnar och dylikt krävs upphuggning så att packningsredskapet kan utnyttjas helt. Vid återfyllning under andra anläggningar som har berörts av schakten och där komprimering inte kan utföras ska fyllning ske med ”skumbetong”. Packningskontroll ska utföras efter anmodan från tekniska förvaltningen.

Påträffas större stenfraktioner, asfaltkakor, tjälklumpar, jord, lera, virkesklumpar och skräp eller dylikt i schakten vid återställningsarbetet kommer tekniska förvaltningen kräva att byggherren avlägsnar detta och återställer schakten korrekt på egen bekostnad. I annat fall kommer tekniska förvaltningen att åtgärda felet på byggherrens bekostnad.

Återfyllning utförs upp till terrassyta för förstärknings- och bärlager.

Överbyggnadstjocklekar (förstärkningslager, bärlager och asfaltslager) är vid:

- trafikintensiva vägnätet, industrigator och buss-hållplatser totalt 740 mm
- övriga gator totalt 680 mm
- gång- och cykelvägar totalt 505 mm
- mått för spåröverbyggnad, se Göteborgstrafik-kontors ”Bestämmelser för arbeten inom gatue- och spårömråden i Göteborg”.

Se bild i kapitel 5.4.2 för detaljerad belägg-ningskvalitet och dimension av de olika skikten.

5.3 Förstärknings- och bärlager

Geotextilduk bruksklass 3 läggs på terrassbotten när det finns risk för tjälskador och sättningar.

Förstärknings- och bärlager av krossmaterial utförs enligt krav i AMA Anläggning 17.

Vid schaktåterställning tillkommer obundet slitlager motsvarande den tjocklek på asfalts-beläggning eller motsvarande som ska återställas för aktuell yta.

För schakter i högt trafikerade ytor, runt brunnar, brandposter och ventiler samt i backar ska ovanstående återfyllnad ske med till exempel kallasfalt eller packade fräsmassor efter samråd med tekniska förvaltningen.

Tekniska förvaltningen har rätt att kontrollera schaktåterfyllnad och övriga återställningsarbeten som åligger byggherren. Sådan kontroll innebär inte inskränkning i utförarens ansvar.

Vid brister som anses vara en fara för gatanläggningens och/eller trafikanters säkerhet kan tekniska förvaltningen stoppa arbetet och kräva att erforderliga kompletteringar utförs.

5.4 Återställning av ytskikt

I regel utför tekniska förvaltningen återställning av ytskikt på alla schakter, om inte annat har avtalats. Förbesiktningsskadå alltid utförs. Återställning och/eller nyanläggning utförs enligt krav i AMA Anläggning 17.

Byggherren ska betala ersättning till tekniska förvaltningen för justering och återställningen av ytskikt samt vid varje tillfälle framtida underhåll i enlighet med Mölndals stads gällande avgifter och å-priser för arbeten inom allmän platsmark, såvida inte annat avtalats.

5.4.1 Bitumenbundna lager

Vid schakter med en maximal yta om 50 m² eller ett schaktdjup på maximalt 0,7 m ska schakten vara permanent återställd, inklusive beläggning och på körbanor förseglade senast 30 dagar efter avslutad återfyllning.

Dock ska ledningsschakter med en schaktyta överstigande 50 m² och schakter som utförs på det trafikintensiva vägnätet oavsett schaktyta och djup, under vinterperioden november-mars toppbeläggas tidigast fyra (4) månader efter återfyllning. I samband med återfyllningen beläggs schakten med 140 mm bundet bärlager.

Schaktkanterna ska sågas alternativt skäras raka. Snittet görs minst 0,5 meter utanför schaktkant på varje sida. Formen på schakten ska vara kvadratisk eller rektangulär samt följa gatans huvudlinjer. Tvärschakter ska utföras vinkelrätt. Där diagonala schakter ändå utförs ska hela körbane-, gångbane-, cykelbane- eller körfältsbredden fräsas och beläggas.

Om avståndet mellan schaktkant och fast anläggning, kantstöd eller gamla lagningar är mindre än (<) 0,5 meter, fräsas och beläggs hela mellanrummet.

Utgör schaktreparationsbredden mer än 50 % av körbane-, gångbane-, cykelbane- eller körfältsbredden ska hela bredden fräsas och beläggas.

Vid belagda gångytor och refuger, som är 1,5 meter eller smalare, ska hela ytan beläggas. Vid schaktåterställning i körbana ska beläggningsskanten anpassas till befintligt körfält. Beläggningsskarvar får inte utföras i hjulspåren.

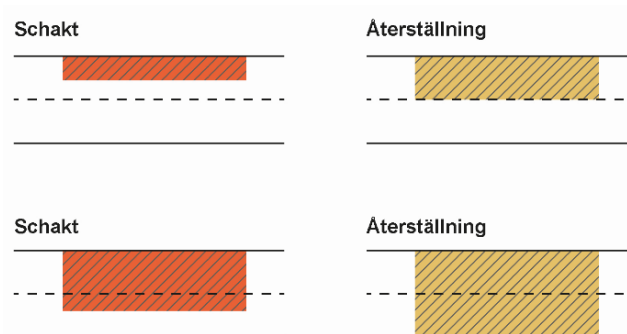

Illustration 1. Principer för återställning av yta.

Anslutning till kantstöd, husväggar, stolpar med mera utförs med extra noggrannhet.

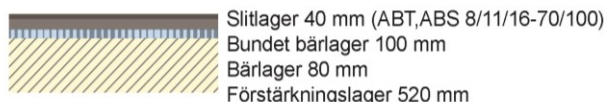
Beläggningsskarv i körbanan stryks med en 35 mm bred och rak remsa av varmbitumen 160/220 eller likvärdigt. Detta ska dock inte utföras på övergångsställen och GC-banor.

Brunns- och ventilbetäckningar ska vara inpassade i förhållande till ny beläggningssyta. Stödkant ska läggas där annat stöd saknas.

5.4.2 Beläggningskvalitet och dimension

Vid beläggning av nedanstående typer av ytor gäller följande krav:

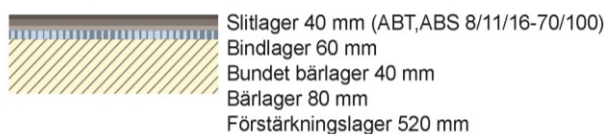
Trafikintensiva nätet

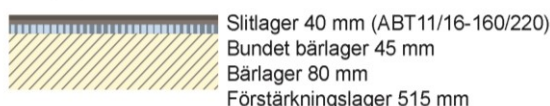
Industri- och bussgator

Busshållplatser

Övriga gator

Gång- och cykelvägar

Illustration 2. Överbyggnadssektioner, dimension och kvalitet.

Vid beläggningar på mer än 200 m² ska samråd ske med tekniska förvaltningen, i de fall förvaltningen ej utför arbetet i egen regi, som då beslutar om beläggningstyp och utläggningskedje.

5.4.3 Gatstensbeläggning, plattor och marksten

Vid återställning av gatstensbeläggning, plattor och marksten omläggas en yta på 0,5 meter utanför schaktkant. Vid skador på, eller avsaknad av, uppgrävt material som upptäckts vid återställning har tekniska förvaltningen rätt att införskaffa nytt material på byggherrens bekostnad.

5.4.4 Kantstöd

Granitkantsten, ramsten och gatsten i linjeskift sätts i sättgrus och riktas noggrant. Efter stoppning och stötning ska stenarna bilda raka sträckor/jämna kurvor i så-väl plan som höjddled. Granitkantsten och ramsten mot växtyta ska motläggas med asfalt/betong på bägge sidor och betongkantsten ska motläggas på baksidan. Detta gäller även allmänt i ”trånga miljöer” där risken för påkörning av stödet är stor.

Granitkantsten och ramsten ska vara sorterade i såväl storlek som färg. Stenar av ungefär samma bredd sätts vid varandra. Stenar kortare än 0,5 meter får inte användas.

Fogen ska vara 2-4 mm. Enskilda fogar får vara maximalt 10 mm. Vid återsättning av kantsten i gångpassage ska kantstenshöjden anpassas för personer med funktionsnedsättningar och stämmas av med tekniska förvaltningen.

5.4.5 Vägmarkering

Återställning av vägmarkering utförs med termoplastisk ovanpåläggningsmassa och enligt gällande TA-plan.

5.4.6 Överbyggnad för gräs- och planteringsyta

I normalfallet återställer byggherren gräsytor till färdigt skick och gör planteringsytor klara inför plantering av växter. Tillförd jord ska hålla samma kvalitet som befintlig matjord och godkännas av markägaren. I vissa fall krävs jordprov.

Anläggning av gräsyta utförs med fukthållande lager om 200 mm torrskorpelera samt lutning för vattenavrinning. Ovanliggande matjordslager ska ha en tjocklek om 100 mm och inte innehålla några stenar, med en överhöjning på 50 mm. Jorden får inte packas. Sådd och färdigställandeskötsel, med klippning 2 gånger, ingår i byggherrens återställningsansvar.

Anläggning av planteringsyta utförs med fukthållande lager om 200 mm torrskorpelera samt lutning för vattenavrinning. Ovanliggande matjordslager ska ha en tjocklek om 400 mm och en överhöjning på 50 mm, samt ej innehålla några stenar. Jorden får inte packas.

Ogrästäckning ska utföras med 100 mm barkmull 0/12, efter plantering.

Plantering utförs av tekniska förvaltningen eller av byggherren enligt överenskommelse.

Det tekniska förvaltningen återställer på byggherrens bekostnad är buskar, träd och planteringar samt utrustning, skadad eller saknad, till självkostnadspris. Andra överenskommelser kan träffas.

5.4.7 Överbyggnad för spårväg

För återställning av spåröverbyggnad gäller Göteborgs trafikkontors ”bestämmelser för arbeten inom gatu- och spårrområden i Göteborg”.

5.4.8 Utrustning

Utrustning såsom gatubelysning, bänkar, staket, lekutrustning m.m. som måste monteras ner pga. schaktarbeten eller andra arbeten får bara hanteras efter överenskommelse med tekniska förvaltningen och ska förvaras och återställas på byggherrens bekostnad.

Uppsättning av utrustningen utförs av byggherren om inte annat avtalas. Även eventuella efterbehandlingsarbeten och ersättningsmaterial bekostas av byggherren. Tekniska förvaltningens anvisningar och kvalitet ska gälla.

5.4.9 Markvärme

Markvärme finns i vissa markytor inom centrala Mölndal. Läget framgår av information på Mölndals stads hemsida och erhålls vid lägesanvisning. Vid arbete i eller intill markvärmeanläggning ska alltid tekniska förvaltningen kontaktas. Vid planerade arbeten i ytor med markvärme ska dessa undvikas under månaderna november till mars.

6. Byggherrens ansvar efter utförandet

6.1 Teknisk dokumentation

Inmätning av återställda ytor som resulterar i digitala relationshandlingar utförs av byggherren och bifogas färdiganmälan, alternativt lämnas senast vid slutbesiktning.

Byggherren ska utföra kontinuerlig egenkontroll anpassad enligt AMA Anläggning 17 och ska på anmodan under arbetets gång redovisa dokumentation till tekniska förvaltningen. Dokumentationen lämnas över senast i samband med slutbesiktning.

6.2 Slutstädning

Byggherren ansvarar löpande under arbetet för att hålla arbetsområdet och ytan 1 m utanför ren samt för slutstädning inför slutbesiktning.

Har grusmaterial från schakten spridits ut på omkringliggande ytor innan schaktåterställning sopas gruset upp i samband med återställningen och faktureras byggherren till självkostnadspris. Detsamma gäller eventuellt övrigt förekommande skräp.

6.3 Färdiganmälan och slutbesiktning

Färdiganmälan görs till tekniska förvaltningen direkt när byggherrens arbete är slutfört. I samband med färdiganmälan kallar byggherren tekniska förvaltningen till slutbesiktning. Om byggherren inte kallar till slutbesiktning eller inte ansökt om förlängning innan slutdatum i schakttillståndet måste denne söka nytt tillstånd.

Slutbesiktning får ej ske under perioden november-mars eller vid ogynnsam väderlek. Om färdiganmälan inkommer under sommarsemesterperioden kan slutbesiktning bli fördröjt på grund av låg bemanning.

Vid godkänd slutbesiktning eller efterbesiktning övertar tekniska förvaltningen ansvaret för schakten.

Eventuella anmärkningar och brister i utförande och återställning som upptäcks vid slutbesiktning ska snarast avhjälpas av byggherren, dock senast 30 dagar efter slutbesiktningen. När anmärkningarna är åtgärdade kallar byggherren till efterbesiktning.

Vid upprepade besiktningar efter slutbesiktning står byggherren för besiktningskostnaderna och tekniska förvaltningens deltagande på dessa.

6.4 Resultat och provning

Grundprincipen är att byggherren eller den som denne anlitar ska utföra egenkontroll och redovisa dokumentation till tekniska förvaltningen. Redovisningen ska bl.a. innehålla funktionskontroll av brunnar före och efter schaktarbeten. Dokumenterad packningsinsats (material/ lagertjocklek /packningsredskap) samt provningar ska dokumenteras. Dokumentationen överlämnas i samband med slutbesiktning.

Tekniska förvaltningen utför ”stickprovvis” kontroll och provtagning. Sådan kontroll innebär inte inskränkning i byggherrens ansvar.

Vid brister som äventyrar gatuanläggningens eller trafikanters säkerhet kan tekniska förvaltningen kräva kompletteringar. Dokumentation av brister kommer att ske:

- under arbetets gång vid platsbesök
- via provborrning när det är aktuellt
- vid slutbesiktning
- vid årlig besiktning av gator och vägar

6.5 Återställning av schakt

Återställning och/eller nyanläggning utförs enligt AMA Anläggning 17. När byggherren avtalat med staden om att själva återställa med ytskikt ska schakten vara återställd inklusive ytskikt senast 30 dagar efter att färdiganmälan inkommit till tekniska förvaltningen.

Byggherren ansvarar för schakten fram till godkänd slutbesiktning, om inte annat avtalats. Undantaget är dock färdiganmälan som inkommer under perioden november-mars samt under ogynnsamt väder.

Inkommer färdiganmälan under sommarsemesterperioden finns risk för att slutbesiktning fördröjs på grund av lägre bemanning.

I dessa undantagna fall har byggherren fortsatt ansvar fram till att slutbesiktning skett och godkänts.

Tekniska förvaltningen ombesörjer återställning av ytskikt på alla schakter, om inte annat avtalats. Byggherren ska ersätta tekniska förvaltningen för återställningen av ytskikt samt framtida underhåll i enlighet med Mölndals stads gällande avgifter och å-priser för arbeten inom allmän platsmark.

Byggherren har möjlighet att höja standarden genom att bidra med finansiering och samordna insatser för en totalupprustning av både ledningar, gata och gångbana.

Detta kan innebära att byggherren erbjuder möjligheten att avtala om lägre kostnad för framtida underhåll, vilket i så fall måste avtalas med tekniska förvaltningen innan återställningen påbörjas.

6.6 Garantitid

För de återställningsarbeten som byggherren utför gäller en garantitid på två (2) år. Under den perioden följer kommunen, genom tekniska förvaltningen, upp att byggherren åtgärdar eventuella sättningar eller andra fel som uppkommer och som är orsakade av utförandet.

Tekniska förvaltningen kallar till garanti-besiktning, som genomförs av parterna gemensamt, om inte annat avtalats.

7. Kostnader och avgifter

7.1 Avgifter

Tekniska förvaltningen har rätt att ta ut avgifter enligt Mölndals stads gällande avgifter för upplåtelse av offentlig plats samt gällande avgifter och å-priser för arbeten inom allmän platsmark, bedömning vid utmärkning av vägarbete och avgifter samt sanktionsavgifter och tilläggsavgifter vid arbete inom allmän platsmark, det vill säga bilaga 3, 4 och 5 till dessa bestämmelser samt separate avgiftslista för upplåtelse av offentlig plats, beslutad av kommunfullmäktige. Avgifter tas ut för:

- granskning av TA-plan
- för eventuella återkommande granskningar av TA-plan
- vid ej efterlevnad av granskad TA-plan eller på annat sätt brister i utmärkning av vägarbeten
- schakttillstånd
- vid avsaknad av granskad TA-plan eller schakttillstånd
- vid akuta arbeten som inte anmälts följande arbetsdag
- återställning som består av framtida underhåll och återställande av ytskikt
- upprepade besiktningar
- eventuella skador på utrustning, ytor, växtlighet, träd etc.
- vid olämpligt material i schakten vid återställningsarbete, som t.ex. asfaltskakor, tjälklumpar, jord, lera, virkesklumpar med mera
- försening, om schaktarbetet inte är slutfört innan slutdatum i schakttillståndet, eller om schakt inte påförts ytskikt inom 30 dagar efter godkänd slut- eller efterbesiktning i de fall byggherren är ansvarig för påförande av ytskikt
- betäckningar som dolts i schakten efter återställning

Vid planering av schakt större än 150 m² ska en separat överenskommelse göras med väghållaren innan arbetets start avseende kostnaderna för framtida underhåll.

Schakttillståndsavgift

Idenna avgift ingår kommunens kostnader för hantering av tillstånd, platsbesök, besiktning av schakt och övrig administration.

Framtida underhåll

Avgift för framtida underhåll är en engångsavgift som huvudmannen (väghållaren) för allmän plats erhåller på grund av det utökade underhåll det innebär med en lagad schakt i gatu- och parkmark.

Återställande av ytskikt

Detta är kommunens kostnad för återställandet av ytskikt som utförs i enlighet med kapitel 5.

7.2 Tillämpning av avgifter, påföljder och ekonomisk reglering

Obelagda schakter 30 dagar efter angivet slutdatum i schakttillståndet debiteras en förseningsavgift i enlighet med Mölndals stads gällande avgifter, i de fall det avtalats att byggherren utför återställningen med ytskikt. Särskilda regler gäller dock under vinterperioden nov-mars samt för det trafikintensiva vägnätet, enligt kapitel 5.4.1.

Om byggherre har låtit utföra återställningsarbeten med ytskikt och ingen separat överenskommelse har tecknats med tekniska förvaltningen i förväg, har tekniska förvaltningen rätt att göra om arbetet på byggherrens bekostnad.

Om byggherren kallat till slutbesiktning, eller ansöker om förlängning, efter slutdatum i schakttillståndet, måste denne söka nya erforderliga tillstånd.

Ekonomisk reglering av för tunt belagda schakter kan ske endast vid mindre än 10 % avvikelser från bestämmelserna. Vid större avvikelse ska schakten göras om. Tekniska förvaltningen beslutar om reglering kan ske.

I övrigt tas avgifter ut för avvikelser angivna i kapitel 7.1.

Bilagor

Bilaga 1 – Blankett för ansökan om lägesgodkännande

Bilaga 2 – Förteckning över trafikintensiva gator i Mölndals stad

Bilaga 3 – Mölndals stads avgifter och á-priser vid arbeten inom allmän platsmark

Bilaga 4 – Bedömning av utmärkning vid vägarbete och avgifter

Bilaga 5 – Sanktionsavgifter och tilläggsavgifter vid arbete inom allmän platsmark

Hänvisning görs även till Mölndals stads gällande avgifter för upplåtelse av offentlig plats.

Bilaga 1. Ansökan av lägesgodkännande

Sökande bolag/verk/förvaltning/Företag		Gällande avtal finns ¹⁾
Kontaktperson	Telefon	E-post
Projektör		
Kontaktperson	Telefon	E-post
Beräknad byggstart	Beräknat färdigställande	
Beskrivning av arbetet		
Arbetsmetod		
Trafikföringsprinciper (kan redovisas på ritning)		

1) Avser så kallat markavtal som reglerar ansvarsförhållanden för genomförande, återställning och framtida underhåll mellan byggherre och Mölnåls stad vid ledningsförläggning eller motsvarande i gator, vägar, grönytor etc. på och i allmän plats.

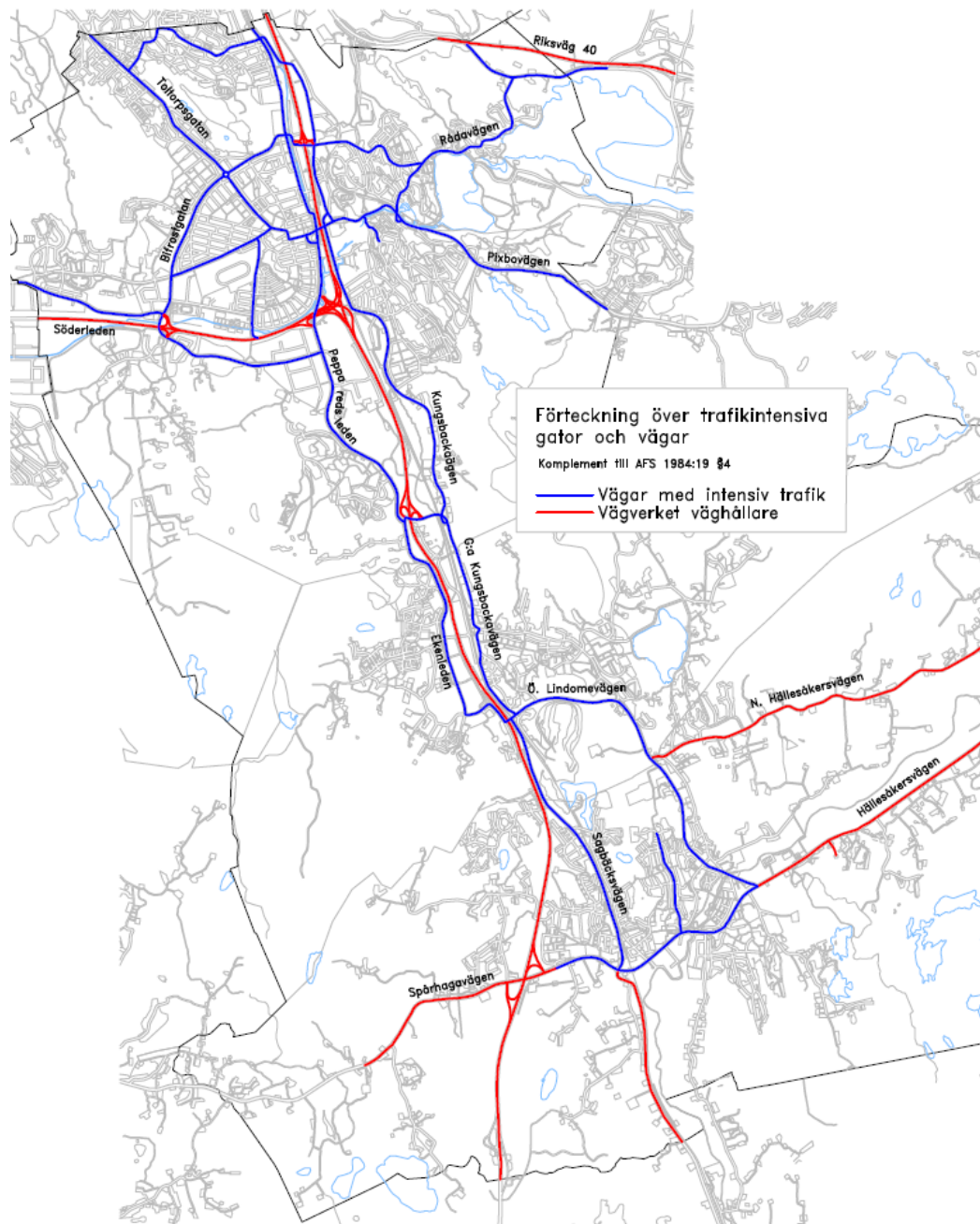
Generell information (finns även på molndal.se)

- Byggherren eller entreprenören som ska göra markarbete eller gräva ner ny ledning, ska senast 3 månader innan planerad start anmäla det till tekniska förvaltningen genom att skicka in [Ansökan om lägesgodkännande](#) till tekniska@molndal.se.
Gäller det enstaka schakt gäller att ansökan ska skickas in senast 1 månad innan.
- Efter beviljat lägesgodkännande ska entreprenören ansöka om trafikanordningsplan (TA-plan) via e-tjänsten ISY Case. Det går att rita planen i verktöget eller bifoga en färdig fil. Mölnåls stad granskar TA-planen.
Utöver planen av hur vägen ska skyltas och trafiken ledas, ska TA-planen innehålla adress till arbetet, datum och tid när arbetet utförs, utmärkningsansvarig med namn och telefon samt en kort beskrivning av typ av arbete (t.ex. fibergrävning, byte elskåp, beläggningsarbete, etc.).
- Efter granskad TA-plan ska entreprenören ansöka om schakttillstånd för arbete inom kommunens gatu- och allmänna platsmark via e-tjänsten Isy Case. I ansökan ska det tydligt framgå vilken yta som berörs av markarbetet.
- Entreprenören ansöker, vid behov, hos polisen om att få använda offentlig plats, utöver anvisad arbetsplats. Tekniska förvaltningen lämnar ett yttrande, men det är Polisen som ger tillstånd att använda marken. Du ska ha fått tillståndet innan arbetet påbörjas.

”Mölnåls stads bestämmelser för arbeten inom allmän plats” ska följas. Det innebär att mark avtal ska finnas mellan byggherre och Mölnåls stad som bl. a. reglerar ansvarsförhållanden för genomförande, återställning och framtida underhåll. För arbeten i eller i närheten av spårområde gäller Göteborgs Trafikkontors bestämmelser ” Bestämmelser för arbeten inom gatu- och spårområden i Göteborg”.

Bilaga 2. Förteckning över det trafikintensiva vägnätet i Mölnåls stad

Mölnåls stad tillåter inte arbeten på dessa trafikintensiva vägar under vardagar mellan klockan 07:00-09:00 och 15:00-18:00

Bilaga 3. Mölnåls stads avgifter och å-priser vid arbeten inom allmän platsmark

Administrativa avgifter

Avgift för hantering av ansökan om lägesgodkännande	750 kr
Avgift för hantering av ansökan om granskad Trafikanordningsplan (TA-plan)	750 kr
Avgift för schakttillstånd	1500 kr

Återställningskostnader

GÅNG OCH KÖRBANOR	intervall	enhet	justering+ asfalt, kr/enhet	framtida underhåll kr/enhet	totalt, kr	anmärkning
Gångbana asfalt och GC-bana	0-10	m ²	793	317	1 110	
Gångbana asfalt och GC-bana	10,1-20	m ²	663	265	928	
Gångbana asfalt och GC-bana	20,1-50	m ²	648	259	907	
Gångbana asfalt och GC-bana	>50	m ²	585	234	819	
Körbana lokalgator	0-10	m ²	880	352	1 232	
Körbana lokalgator	10,1-20	m ²	757	302	1 059	
Körbana lokalgator	20,1-50	m ²	645	258	903	
Körbana lokalgator	>50	m ²	585	234	819	
Körbana lokalgator asfalt yngre än 3 år	0-10	m ²	880	1 000	1 880	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana lokalgator asfalt yngre än 3 år	10,1-20	m ²	757	1 000	1 757	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana lokalgator asfalt yngre än 3 år	20,1-50	m ²	645	1 000	1 645	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana lokalgator asfalt yngre än 3 år	>50	m ²	585	1 000	1 585	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal

GÅNG OCH KÖRBANOR	intervall	enhet	justering+ asfalt, kr/enhet	framtida underhåll kr/enhet	totalt, kr	anmärkning
Körbana Trafikintensiva nätet	0-10	m ²	1 144	457	1 601	
Körbana Trafikintensiva nätet	10,1-20	m ²	984	393	1 377	
Körbana Trafikintensiva nätet	20,1-50	m ²	838	335	1 173	
Körbana Trafikintensiva nätet	>50	m ²	760	304	1 064	
Körbana Trafikintensiva nätet asfalt yngre än 3 år	0-10	m ²	1 144	1 000	2 144	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana Trafikintensiva nätet asfalt yngre än 3 år	5,1-20	m ²	984	1 000	1 984	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana Trafikintensiva nätet asfalt yngre än 3 år	20,1-100	m ²	838	1 000	1 838	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Körbana Trafikintensiva nätet asfalt yngre än 3 år	>100	m ²	760	1 000	1 760	1000 kr/m ² om asfalten är 3 år eller yngre oavsett avtal
Små och storgatsten	0-30	m ²	525	780	1 305	
Små och storgatsten	>30	m ²	400	650	1 050	
Betongplattor 0-5 m ²	0-30	m ²	430	410	840	
Betongplattor 5,1-20 m ²	>30	m ²	295	300	595	
Kantstöd betong 0-5 m	0-30	lm	390	380	770	
Kantstöd betong 5,1-20 m	>30	lm	295	240	535	
Justering av betäckningar		st	300			
Utbyte av betäckning NB, BP		st	5 050			
Utbyte av betäckning RB, TB		st	3 700			
Utbyte av betäckning SV, AV, PP		st	1 900			
Övriga fall						
Vid schakt i annan hårdgjord yta eller vid användande av annan typ av kantsten ska överenskommelse om återställning ske i förväg.						
Tillkommande avgifter						
Vintertillägg 1/12-31/3	20%			Tillkommer på totalpris		
Försegling	100	kr/lm		Tillkommer då återställning utförs av annan enligt avtal och om försegling ej är utförd		
Saknas betongplattor extra debitering	255	kr/m ²				
Saknas gatsten extra debitering	505	kr/m ²				
Saknas råkantsten extra debitering	290	kr/lm				

Avgående avgifter					
<p>Vid återställning av sträcka med full bredd kan överenskommelse göras med handläggare om att frångå ersättning för framtida underhåll.</p> <p>I sådana fall måste ett skriftligt godkännande upprättas innan arbetet påbörjas.</p>					

PARKER OCH GRÖNYTOR

(Schablonkostnader enligt denna tabell eller faktiska kostnader vid specialfall, träd enligt Alnarpsmodellen vid specialfall)

	intervall	enhet	Återställning kr/enhet	Framtida underhåll kr/enhet	Totalt
Gräsyta	0-20	m ²	200	60	
Gräsyta	20-100	m ²	140	60	
Gräsyta	>100	m ²	100	60	
Slåtteryta		m ²	80	60	
Plantering perenner, rosor etc.		m ²	600		
Plantering buskage		m ²	400		
Plantering formklippt häck		m ²	1 000		
Naturmark		m ²	100		
Träd		st	10 000		
Parkbänk		st	4 200	0	
Papperskorg		st	2 600	0	
Övrig utrustning enligt faktisk kostnad för nyanskaffning och montering					

TRÄD

Vitesbelopp anges för helt dött träd. Skadors omfattning bedöms av beställarens arborist som % av trädets värde och vite tas ut i samma förhållande.

Skyddsvärda träd (länsstyrelsen)	50 000 kr/träd
Alléträd med biotopskydd	30 000 kr/träd
Andra speciella träd	Vitesbelopp anges i schakttillståndet

PLANTERINGAR OCH UTRUSTNING

När speciella planteringar eller utrustning behöver skyddas anges vitesbelopp i schakttillståndet.

Bilaga 4. Bedömning av utmärkning vid vägarbete och avgifter

Om TA-plan saknas, inte följs eller annan brist i utmärkningen upptäcks kan ansvarig byggherre, dess entreprenör och utmärkningsansvarig åläggas att betala sanktionsavgift. Ansvarig från staden ska då besöka arbetsplatsen och dokumentera alla brister, både skriftligt och genom fotografering. Brister bedöms på en skala från 1 till 3 där:

- 1 är godkänt
- 2 är mindre allvarlig brist. Exempel: skyltar som är smutsiga eller slitna, kanter som utgör liten snubbelrisk, otydlig omledning av trafik.
- 3 är en allvarlig brist. Exempel: korrekt varning eller avstängning saknas så att man kan gå/cykla/köra rakt in i arbetsområdet eller andra brister som bedöms utgöra en direkt olycksrisk.

Avgiftsuttag sker enligt nedanstående tabell.

Om det vid återkommande bedömning kvarstår en mindre brist (2:a), bedöms denna brist som en 3:a.

Om tidigare brist som gett 3:a kvarstår vid återbesök ges ytterligare en 3:a och detta ska anmälas skriftligt till projektledaren och beställningschef eller motsvarande. Vid allvarlig brist bör ny bedömning utföras inom 3 dagar. Fotodokumentering av brister bör utföras regelmässigt.

Kommentera på eller intill foto. Kamera bör ha datumvisning på fotot.

Lathund för översättning till avgifter

visande sammanlagd avgift med anledning av antal 2-or och 3-or vid bedömning. Avgift i kronor.

Antal 2:or	Antal 3:or										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
1	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
2	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
3	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
4	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
5	0	5000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000
6	5000	10000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000
7	5000	10000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000
8	5000	10000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000
9	10000	15000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000	105000
10	15000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000	110000
11	20000	25000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000	105000	115000
12	25000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000	110000	120000
13	30000	35000	45000	55000	65000	75000	85000	95000	105000	115000	125000
14	35000	40000	50000	60000	70000	80000	90000	100000	110000	120000	130000
15	40000	45000	55000	65000	75000	85000	95000	105000	115000	125000	135000

Bilaga 5. Sanktionsavgifter och tilläggsavgifter vid arbete inom allmän platsmark

Vid följande avvikelser bedöms risken för påverkan på oskyddade trafikanter och allmän plats vara så pass stor varför en direkt sanktionsavgift per nedan angivna avvikelse tas ut direkt, då det betraktas som avtalsbrott gentemot dessa bestämmelser.

Avgift utgår alltid för dessa avvikelser, om	20 000 kr per avvikelse
- Arbete sker utan schakttillstånd	
- Arbete sker utan granskad trafikanordningsplan	
- Arbete sker utan godkända varselkläder	
- Arbete sker utan förekomst av granskad trafikanordningsplan (TA-plan) på arbetsplatsen	
- Avvikelser mot bestämmelserna i handbok Arbete på väg	
Övriga tilläggsavgifter	
Avgift för dolda betäckningar i schakt efter återställning	3 000 kr/st
Kostnad för upprepade granskningar av TA-plan	750 kr/h
Kostnad för upprepade besiktningar	750 kr/h
Förseningsavgift, (engångsavgift)*	11 800 kr
Kostnad för avhjälpande vid trafikfarlig situation eller otillåtet schaktarbete.	Faktisk kostnad av utförda arbeten

*Med försening avses från det datum då arbetet ska vara avslutat enligt slutdatum i starttillståndet